

ŘEMESLA 04. 05. 2017

Pasířství je řemeslo nejen pro výrobu rytířské výzbroje

Od 14. století se pasíři zabývali výrobou rytířských pásů. Ty sloužily k zavěšení meče, šlo však rovněž o důležitý estetický prvek. Rytířské pásy se...

V době rytířských klání a zápasů byla hojně pěstovaná úzce specializovaná řemesla zabývající se výrobou jednotlivých částí rytířské výzbroje. Kromě kovářů, štítařů, mečářů či brnířů byli potřební i pasíři. Ti se zabývali výrobou bohatě zdobených rytířských pásů. Řemeslo vyžadovalo důmyslnou práci s nejrůznějšími materiály při použití rozmanitých zdobících technik. S postupem času se činnosti řemesla zásadním způsobem pozměnily. Dnes se pasíři zabývají umělecko-řemeslnou a kovotepeckou činností, zpracováním nejrůznějších kovů, provádí rekonstrukce dobových interiérů nebo vyrábí designová svítidla i další výrobky.

Historie pasířství

Od 14. století se **pasíři** zabývali výrobou **rytířských pásů**. Ty sloužily k zavěšení meče, šlo však rovněž o důležitý estetický prvek. Rytířské pásy se vyráběly z kůže různých barev a zdobily se drahými kameny. Pasíři také pracovali s nejrůznějšími kovy a s využitím kovářských technik vytvářeli přesky, háčky i řetězy. Kromě pásů pro meče začali postupně vyrábět pásy pro dýky a další typy zbraní, ale také nejrůznější **okrasné prvky**. Pásy a pásky byly důležitou součástí středověkého oděvu, protože sloužily k zavěšení tašek, měšců a podobně. Často se pracovalo s mědí, mosazí nebo stříbrem. Důležitá byla technika tepání.

S postupem času se náplň práce **pasířů** proměnila, jelikož pásy přestaly plnit svou původní funkci. Práce s kovy s využitím nejrůznějších zdobících a tvářecích technik však zůstala. **Pasířství** se začalo zabývat výrobou dekoračních prvků, uměleckých děl i drobných předmětů s precizním zdobením. **Pasířství** se jako samostatné řemeslo vyprofilovalo v 18. století, většina dříve používaných technik však přetrvala i do dnešní doby.

Pasířské řemeslo dnes

V současné době je hlavní náplní **pasířského řemesla** restaurování uměleckých výrobků z kovů, ale také výroba moderních zdobených předmětů i replik. **Pasíři** také vytváří moderní dekorativní prvky s funkčním využitím, od svítidel, krbových doplňků, zábradlí či šperky až po liturgické předměty. Bez práce kvalitního **pasíře** se neobejde žádná rekonstrukce dobového interiéru, stejně jako nový interiérový prostor v dobovém duchu.

Dekorační prvky v dobových interiérech hrají totiž významnou roli a vytváří ideální atmosféru. S **pasířskými výrobky** se proto velmi často setkáte v dobových restauracích, hotelích či kostelích. Samostatnou oblast tvoří umělecká činnost, především výroba plastik. Pasíři se rovněž podílí na realizaci atypických prvků v klasické i moderní architektuře.

Jaká je práce pasíře

Pasířské řemeslo se na rozdíl od [uměleckého kovářství](#) zabývá především tvorbou a zpracováním drobnějších předmětů. O to větší důraz se klade na jemné rukodělné zpracování. Pasíř musí vynikat svou **jemnou motorikou**, smyslem pro detail i jemností. Velmi důležitá je čistota při zpracování, na výsledném produktu nesmí být viditelné otláčeniny, škrábance či deformace.

Pasířská činnost tak mnohdy víc než práci kováře připomíná **práci zlatníka**. Pasíř musí být vzdělaný a zkušený ve všech oblastech zpracování kovů a dalších materiálů, pro dokonalý výsledek musí ovládat techniky z dílčích řemesel - zlatnictví, zámečnictví, kovářství či kovotepectví. Technologie povrchových úprav hraje rovněž v pasířském řemesle zásadní roli, proto uplatňuje většinu technik **cizelérství**.

Dílčí techniky pasířství a způsoby zpracování

Vyjmenovat a popsat všechny **techniky, se kterými pasíři pracují**, by vydalo na celou knihu. Zmiňme proto alespoň některé z nich. Vzhledem k tomu, že pasíři pracují především se studenými kovy, musí znát postupy jejich **obrábění, soustružení a broušení**. Jednotlivé kovové díly musí být k sobě spojeny, k tomu se využívají především metody pájení a svařování.

Při výrobě či renovaci předmětů je velmi důležité zdobení, které se provádí v závislosti na konkrétních potřebách, materiálu a požadovaném výsledném vzhledu. Pasíři využívají **kovotlačitelské, kovotepecké i rytecké techniky**. Pro výsledný vzhled aplikují různé typy povrchové úpravy, od leštění přes patinování až po galvanické pokovování.

Pasířství a použité materiály

V oblasti pasířství se pracuje s nejrůznějšími typy kovů. Nejčastěji se využívají **barevné kovy**, jako **měď a mosaz**, ale také **stříbro či bronz**. I v tomto tradičním řemesle můžete pozorovat oblibu ve vytváření novodobých a moderních předmětů. Díky tomu pracují pasíři stále častěji s nerezovou ocelí, která vyniká svými vlastnostmi, jednoduchým opracováním, dlouhodobou životností či

moderním vzhledem. Pracuje se jak s kovovými kusy větších rozměrů, tak s tenkými jemnými plechy.

Výrobky pasířského řemesla dnes

Podíváme-li se na firmy a řemeslníky, kteří se pasířstvím zabývají v současné době, narazíme na celou řadu [designových doplňků](#), které vyrábí. Jedná se o různé druhy svítidel, od lustrů až po svícný či lampy, věšáky, vázy, okrasné schránky, upomínkové předměty či pečetidla. Důležitou roli hraje **pasířství** také při výrobě exteriérových částí a doplňků, například městských znaků, vývěsních štítů, tabulí, mříží, zábradlí či dopisních schránek.

Pasířské řemeslo má v současné době mnohem větší význam, než by se na první pohled mohlo zdát. Díky zkušeným pasířům máme jedinečnou příležitost využívat kvalitní uměleckořemeslné zpracování interiérových i exteriérových doplňků a důležitých funkčních částí. Fakt, že jde o pasířský výrobek, nám přitom mnohdy uniká. Příště, až navštívíte tradiční krčmu nebo obecní úřad, rozhlédněte se kolem sebe, a sami budete překvapeni, na kolik výrobků pasířského řemesla narazíte.